

Exercise 30

Systemet som ska lösas är

$$u_{xx} = u_{tt} + q(x) \iff u_{xx} - q(x) = u_{tt} \quad (1a)$$

$$u(0, t) = 0, \quad u(1, t) = 1 \quad (1b)$$

$$u(x, 0) = x, \quad u_t(x, 0) = 0, \quad (1c)$$

där $q(x) = 1$. Observera är att följande system har icke homogena boundary-conditions ($u(1, t) = 1$). Ytterligare, differentialekvationen är icke homogen då det finns en källterm ($q(x)$). Sammantaget, då homogena boundary-conditions och en homogen PDE krävs för variabelseparationsmetoden går det **inte** att lösa Eq. 1 med variabelseparation.

Strategin vi använder för att lösa Eq. 1 är att ansätta att lösningen är på formen $u(x, t) = v(x, t) + s(x)$. Insättande av denna ansats i Eq. 1 ger

$$v_{xx} + s_{xx} - q(x) = v_{tt} \quad (2a)$$

$$v(0, t) + s(0) = 0, \quad v(1, t) + s(1) = 1 \quad (2b)$$

$$v(x, 0) + s(x) = x, \quad v_t(x, 0) = 0. \quad (2c)$$

Genom att nu sätta $s_{xx} - q(x) = 0$ och att $s(0) = 0, s(1) = 1$ försvinner källtermen ur Eq. 2a. Ytterligare, $v(x, t)$ kommer få homogena boundary conditions. Sammantaget, dessa krav på $s(x)$ resulterar i att lösningen till $u(x, t)$ kan erhållas genom att lösa en ODE

$$\begin{aligned} s_{xx} - \underbrace{q(x)}_{=1} &= 0 \\ s(0) &= 0, \quad s(1) = 1 \end{aligned} \quad (3)$$

och ett homogent PDE-system

$$v_{xx} = v_{tt} \quad (4a)$$

$$v(0, t) = 0, \quad v(1, t) = 0 \quad (4b)$$

$$v(x, 0) = x - s(x), \quad v_t(x, 0) = 0. \quad (4c)$$

Sammantaget, genom att ansätta en lösningen på formen $u(x, t) = v(x, t) + s(x)$, och därefter ställa krav ($s_{xx} - q = 0, s(0) = 0, s(1) = 1$) reducerar problemet att lösa för $u(x, t)$ till; lös en ODE (Eq. 3) och lös en PDE (Eq. 4) med variabelseparation.

Om vi börjar med ODE:n (Eq. 3), lösningen erhålls genom att integrera två gånger och därefter stoppa in randvilkoren. Detta resulterar i

$$s(x) = -\frac{x^2}{2} + \frac{3x}{2} \quad (5)$$

Angående PDE:n (Eq. 4), ansätt $v(x, t) = X(x)T(t)$. Genom att sätta in denna ansats i systemet och dividera med $X(x)T(t)$ erhålls

$$\frac{T_{tt}(t)}{T(t)} = \frac{X_{xx}(x)}{X(x)} = \lambda = -\mu^2 \quad (6)$$

Att kvoterna är lika med konstant följer från att likheten ska gälla för alla t och x i lösnings-
spannet. Ytterligare, $\lambda = -\mu^2$ sätts som en positiv konstant för att vi ska erhålla realistiska
lösningar (vågor). Eq. 6 belyser att $X(x)$ och $T(t)$ erhålls från att lösa två ODE:er

$$X_{xx} + \mu^2 X = 0 \implies X(x) = A_n \cos(\mu x) + B_n \sin(\mu x) \quad (7a)$$

$$T_{tt} + \mu^2 T = 0 \implies T(t) = C_n \cos(\mu t) + D_n \sin(\mu t). \quad (7b)$$

Vilket betyder att

$$v(x, t) = X(x)T(t) = (A_n \cos(\mu x) + B_n \sin(\mu x))(C_n \cos(\mu t) + D_n \sin(\mu t)), \quad (8)$$

där konstanterna A_n, B_n, C_n, D_n och μ erhålls från rand- och initialvilkoren. Om vi börjar med
första randvilkoret får vi att (notera att nedan används $\cos(0) = 1$ och $\sin(0) = 0$)

$$0 = v(0, t) = A_n(C_n \cos(\mu t) + D_n \sin(\mu t)) \implies A_n = 0, \quad (9)$$

ty $A_n = 0$ är enda sättet $v(0, t) = 0$ för alla t . Det andra randvilkoret ger att

$$0 = v(1, t) = B_n \sin(\mu)(C_n \cos(\mu t) + D_n \sin(\mu t)) \implies \mu = n\pi, \quad n = 1, 2, \dots, \quad (10)$$

då $B_n = 0$ är en lösning vi inte är intresserade av (vi vill att $v(x, t) \neq 0$). Då varje $n = 1, 2, \dots$
löser Eq. 4 vet vi att den allmänna lösningen för $v(x, t)$ enligt superpositionsprincipen ges av

$$v(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} (\tilde{C}_n \cos(n\pi t) + \tilde{D}_n \sin(n\pi t)) \sin(n\pi x) \quad (11)$$

med tidsderivata (notera att vi bara deriverar varje term i summan)

$$v_t = \sum_{n=1}^{\infty} n\pi (-\tilde{C}_n \sin(n\pi t) + \tilde{D}_n \cos(n\pi t)) \sin(n\pi x) \quad (12)$$

där $\tilde{C}_n = C_n B_n$ och $\tilde{D}_n = D_n B_n$. Dessa två kvarvarande konstanterna erhålls genom initialvilko-
ren. Det första initialvilkoret ger att

$$\begin{aligned} v(x, 0) = x - s(x) = \frac{x(x-1)}{2} &= \sum_{n=1}^{\infty} (\tilde{C}_n \underbrace{\cos(0)}_{=1} + \tilde{D}_n \underbrace{\sin(0)}_{=0}) \sin(n\pi x) \implies \\ \frac{x(x-1)}{2} &= \sum_{n=1}^{\infty} \tilde{C}_n \sin(n\pi x). \end{aligned} \quad (13)$$

Sammantaget, Eq. 13 visar att $\tilde{C}_n$ är Fourier-koefficienterna till sinus-serien för $f(x) = x(x-1)/2$
med perioden $L = 1$, d.v.s

$$\tilde{C}_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin(n\pi x) dx = \frac{2}{1} \int_0^1 \frac{x(x-1)}{2} \sin(n\pi x) dx = \frac{2((-1)^n - 1)}{n^3 \pi^3}. \quad (14)$$

Det andra initial-vilkoret ger att

$$\begin{aligned}
v_t(x, 0) = 0 &= \sum_{n=1}^{\infty} n\pi \left(-\underbrace{\tilde{C}_n \sin(0)}_{=0} + \underbrace{\tilde{D}_n \cos(0)}_{=1} \right) \sin(n\pi x) \\
\implies 0 &= \sum_{n=1}^{\infty} \tilde{D}_n \sin(n\pi x) \implies D_n = 0.
\end{aligned} \tag{15}$$

Notera att $D_n = 0$ då Fourier-koefficienter till $f(x) = 0$ är 0. Givet Eq. 14 och 15 erhålls att

$$v(x, t) = \frac{2}{\pi^3} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n - 1}{n^3} \cos(n\pi t) \sin(n\pi x). \tag{16}$$

Då vår sökta lösning $u(x, t) = s(x) + v(x, t)$ erhålls därför att

$$u(x, t) = \frac{-x^2}{2} + \frac{3x}{2} + \frac{2}{\pi^3} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n - 1}{n^3} \cos(n\pi t) \sin(n\pi x). \tag{17}$$